

การขอการรับรองคุณภาพวารสาร Open Access ด้วย DOAJ Seal

(Journal Certification by Directory of Open Access Journals Seal)

รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์และ

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

แนวคิดของการเข้าถึงข้อมูลแบบเสรีในวรรณกรรมที่เป็นงานวิจัยที่เรียกว่า Open Access (OA) มีมาเกือบ 20 ปีตั้งแต่ปี 2000 เป็นต้นมา โดยมุ่งหวังให้ผลการวิจัยและผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์ในรูปแบบบทความวารสารได้รับการเผยแพร่โดยไม่จำกัดการเข้าถึงในรูปแบบของวารสารออนไลน์ที่เป็น Open Access Journal ประเด็นสำคัญที่พิจารณาคือเรื่องคุณภาพวารสารที่เป็น Open Access มีหลายรูปแบบ จากการประชุมของสถาบันสังคมเปิดคือ Open Society Institute (ปัจจุบันคือ Open Society Foundation) ได้สนับสนุนหลักการของ Open Access ในช่วงแรกเรียกว่า Free Online Scholarship ซึ่งหมายถึงผลงานวิจัยที่เผยแพร่ออนไลน์โดยไม่มีค่าใช้จ่ายจากการรวมตัวของผู้ที่มีแนวคิดร่วมกันจากการประชุมในครั้งนั้น ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวในการเข้าถึงข้อมูลแบบเสรี (Open Access Movement) ในการสนับสนุนโครงการนามานุกรมวารสารที่เปิดให้เข้าถึงได้โดยเสรี ที่เรียกว่า DOAJ ย่อมาจาก Directory of Open Access Journals ด้วยกระแสความต้องการของหลายฝ่ายที่ต้องการให้ผลงานวิจัยเผยแพร่แก่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตโดยไม่มีข้อจำกัดการเข้าถึง กลุ่มผู้นำการเคลื่อนไหวให้ผลงานวิจัยเข้าถึงได้โดยเสรีได้พัฒนาแนวปฏิบัติใหม่ที่ลงนามร่วมกันในปี 2002 เรียกว่า Budapest Open Access Initiative (BOAI) ในการนำแนวปฏิบัติ BOAI รวมถึงการกำหนดให้มั่นนโยบาย OA ในสถาบันการศึกษาไปใช้เพื่อให้ใน 10 ปีต่อมา Open Access จะเป็น Default ของผลงานวิจัยที่ผ่านการประเมินให้ตีพิมพ์เผยแพร่ของทุกสาขาวิชาและทุกประเทศ เช่นเดียวกับ Bethesda Statement on Open Access Publishing และ Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in Science and Humanities ในปี 2003

ต่อมาในปี 2017 หลายองค์กรที่สนับสนุนแนวคิดของการเข้าถึงโดยเสรีได้รวมตัวกันจัดตั้งเครือข่ายของหลายองค์กรเพื่อให้โครงสร้างพื้นฐานด้าน Open Access และ Open Science เข้มแข็งขึ้นโดยกำหนดกรอบ Open Science Framework เรียกกลุ่มนี้ว่ากลุ่ม SCOSS (The Global Sustainability Coalition for Open Science Services) SCOSS จึงเป็นชุมชนนักวิชาการและนักวิจัยที่ให้บริการทรัพยากรและบริการเพื่อการเข้าถึง การ

แบ่งปัน และการประเมินงานวิจัย ประกอบด้วยความร่วมมือของหลายองค์กรหลักที่เกี่ยวข้องทั้งด้านงบประมาณ กิจกรรมและบริการ

DOAJ ย่อมาจาก Directory of Open Access Journals เป็นโครงการนามานุกรมวารสารที่เปิดให้เข้าถึงได้โดยเสรี ก่อตั้งโดยมหาวิทยาลัยลุนด์แห่งสวีเดน (Lund University) และสถาบันสังคมเปิด (Open Society Institute) ภายใต้โครงการริเริ่ม Budapest Open Access Initiative จากการประชุม Nordic Conference ว่าด้วยการสื่อสารทางวิชาการ (Scholarly Communication) ในปี 2002 ต่อมาในปี 2013 DOAJ ย้ายมาอยู่ภายใต้การดูแลของ The Infrastructure Services for Open Access (IS4OA) ที่ตั้งขึ้นในปี 2012 ในสหราชอาณาจักร เช่นเดียวกับ Open Citations Corpus (CCC) ในคลังสารสนเทศแบบเปิดในการอ้างอิง (OpenCitations.net) DOAJ มีการทำดัชนีและให้เข้าถึงวารสารที่มีคุณภาพสูงที่มีการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เปิดให้ผู้ใช้เข้าถึงเนื้อหาได้โดยเสรีในรูปแบบของคลังสารสนเทศวารสาร ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการดูแล 40 % มาจากสปอนเซอร์และ 60% มาจากสมาชิกและสำนักพิมพ์ที่เป็นสมาชิก

DOAJ เป็นบริการดัชนีวารสารวิชาการ (Journal Indexing Services) ที่ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิของวารสารที่เป็น Open Access Journals เพื่อรับรองคุณภาพของกระบวนการตามมาตรฐาน ปัจจุบันมีรายการวารสารในดัชนี DOAJ จำนวน 13,171 รายชื่อ (11 พฤษภาคม 2562) โดยมีวารสารที่เข้าถึงได้ 10,183 รายชื่อที่เข้าถึงจากเมตาดาตาของบทความ ของวารสารจาก 130 ประเทศ จำนวนกว่า 3 ล้านบทความ DOAJ ได้รับการสนับสนุนทางการเงินเพื่อส่งเสริมให้วารสารวิชาการเป็นวารสารคุณภาพที่เปิดให้เข้าถึงได้โดยเสรี ปัจจุบันมีจำนวนวารสาร **13,133** ชื่อ สามารถค้นในระดับบทความได้ **10,146** ชื่อ จาก **130** ประเทศ มีจำนวนบทความ **3,946,954** รายการ DOAJ ได้รับการสนับสนุนจาก 29 สถาบันในเครือข่าย UK's JISC consortium เสนอให้ €39,000 ต่อปี เป็นเวลา 3 ปี ผ่านโครงการริเริ่ม SCOSS และเครือข่ายสถาบัน 10 แห่งในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ได้สนับสนุนการเงินจำนวน €90,000 ให้กับโครงการ DOAJ ผ่านโครงการ SCOSS (The Global Sustainability Coalition for Open Science Services : SCOSS) ที่สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์แบบเปิด (Open Science infrastructure) เครือข่ายห้องสมุดในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จำนวน 16 แห่งและมูลนิธิวิทยาศาสตร์แห่งชาติสวิส ได้สนับสนุนงบประมาณจำนวนหนึ่งเพื่อสนับสนุนโครงการ SCOSS

ส่วนการแบ่งหมวดหมู่กลุ่มเนื้อหาบทความในนามานุกรม DOAJ จัดตามระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน มี 20 หมวดเนื้อหา ตัวอย่างวารสารด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ผ่านการประเมินตามมาตรฐาน DOAJ Seal โดยผ่านการประเมิน 7 เดือนที่สำคัญได้แก่

1. มีการฝากเนื้อหาด้วยโปรแกรมการสงวนรักษาในระยะยาว
2. มีการใช้ DOI เป็นตัวระบุวัตถุถาวร

3. มีการลงรายการด้วยเมตาดาตาบทความในครรชนี DOAJ
  4. มีระบบการทำงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือ OJS
  5. มีการอนุญาตให้ใช้ซ้ำหรือผสมผสานเนื้อหาโดยระบุเงื่อนไขการนำไปใช้ประโยชน์
  6. มีนโยบายการฝากและจัดเก็บข้อมูลในระบบการลงทะเบียน
  7. มีการอนุญาตให้ผู้แต่งหรือผู้เขียนบทความถือลิขสิทธิ์ในบทความโดยไม่มีข้อจำกัด
- ตัวอย่างวารสารด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ผ่านการประเมินและได้รับการรับรอง

DOAJ Seal เช่น วารสาร Informaatiotutkimus, Biblios, Publications, Liber Quarterly, JLIS.it, Evidence Based Library and Information Practice, Pennsylvania Libraries : Research & Practices โดยมีรายละเอียด ดังนี้

#	Title	Country	OA	1. Archival and preservation eg. CLOCKSS	2. Identifier eg. DOI	3. Metadata for DOAJ	4. CC machine-readable	5. reuse and remaing CC BY, CC BY-SA or CC BY-NC license	6. registered in a deposit directory	7. author to hold the copyright
1	Informaatiotutkimus	Finland	yes	yes: A national library: National Library of Finland	yes: DOI	yes: OJS	yes: OJS	yes: CC BY-SA	yes: Sherpa/Romeo	yes
2	Biblios	USA	yes	yes: LOCKSS	yes: DOI	yes: OJS	yes: OJS	yes: CC BY	yes: Sherpa/Romeo	yes
3	Publications	Switzerland	yes	yes: CLOCKSS, A national library: e-Helvetic Swiss	yes: DOI	yes: MDPI System	yes: MDPI System	yes: CC BY	yes: Sherpa/Romeo	yes
4	Liber Quarterly: The Journal of European Research Libraries	Netherlands	yes	yes: LOCKSS, CLOCKSS	yes: DOI	yes: OJS	yes: OJS	yes: CC BY	yes: Sherpa/Romeo	yes
5	JLIS.it: Italian Journal of Library and Information Science	Italy	yes	yes: PKP LOCKSS PLN, A national library: BNCf	yes: DOI, NBN	yes: OJS	yes: OJS	yes: CC BY	yes: Sherpa/Romeo	yes
6	Evidence Based Library and Information Practice	Canada	yes	yes: LOCKSS, CLOCKSS	yes: DOI	yes: OJS	yes: OJS	yes: CC BY-NC-SA	yes: Sherpa/Romeo	yes
7	Pennsylvania Libraries: Research & Practice	USA	yes	yes: LOCKSS	yes: DOI	yes: OJS	yes	yes: CC BY	yes: Sherpa/Romeo	yes

ภาพที่ 1 วารสารด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ผ่านการประเมินตามมาตรฐาน DOAJ Seal

Biblios

ISSN: 1562-4730 (Online)
<http://biblios.pitt.edu>
 Peer review
 Subject: Bibliography. Library science. Information resources
 Date added to DOAJ: 28 Aug 2013
 Record Last Updated: 4 Jan 2017

ภาพที่ 2 ตัวอย่างวารสารที่ได้รับการรับรอง DOAJ Seal

ภาพที่ 3 เครื่องหมายที่เป็นตรารับรองคุณภาพวารสาร DOAJ Seal

ปัจจุบันมีจำนวนวารสารในครรชนี DOAJ ไม่ถึง 10 เปอร์เซนต์ที่ได้รับการรับรองคุณภาพ DOAJ Seal จากการศึกษาเรื่อง วารสาร Open Access ควรได้รับการรับรองหรือไม่ : กรณีศึกษาค้นคว้าเชิงวารสารไทย

(Wipawin and others 2018) จากการคัดเลือกวารสารในดัชนีอ้างอิงวารสารไทยจำนวน 38 รายชื่อ ที่ได้รับการบรรจุในฐานข้อมูล SCOPUS แล้ว พบว่ายังไม่มีวารสารที่ผ่านการรับรองตามเงื่อนไขทั้ง 7 ด้าน ดังนี้

วารสาร 3 ชื่อที่ผ่านการรับรองตามเงื่อนไข 6 ด้าน ได้แก่ Agricultural and Natural Resources Journal และ Kasetsart Journal of Social Science ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ Asian Biomedicine โดยมีทีมบรรณาธิการจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฝากไว้ในคลัง จัดเก็บเนื้อหา (38)	มี DOI (38)	มีเมตาดาตา บทความ (38)	ใช้ระบบ จัดการเช่น OJS (38)	ใช้ข้อมูลซ้ำได้ (38)	มีนโยบายการ ฝากข้อมูล (38)	ลิขสิทธิ์เป็น ของผู้เขียน (38)
2	10	38	11	1	3	3

ภาพที่ 4 ความพร้อมของวารสารใน SCOPUS ที่อยู่ใน TCI

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1 Title	OA	2. archival and preser	2. Identifier DC	3. metadata to DOAJ	4. CC machine-r	5. reuse and remix	6. registered in a d	7. author to hold
2 Journal of the Medical Association of Thailand	no	no	no	yes: OJS	no	no	no	no
3 Southeast Asian Journal of Tropical Medicine and Public Health	no	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
4 Asian Pacific Journal of Allergy and Immunology	no	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
5 Asia-Pacific population journal	no	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
6 Geotechnical Engineering	no	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
7 International Agricultural Engineering Journal	no	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
8 International Energy Journal	no	no	no	yes: OJS	no	no	no	no
9 Agriculture and Natural Resources	yes	yes: CLOCKSS, PORTICO	yes	yes: Elsevier B.V.	yes	no: CC BY-NC-ND	yes: DANS	no
10 Kasetsart Journal of Social Sciences	yes	yes: CLOCKSS, PORTICO	yes	yes: Elsevier B.V.	yes	no: CC BY-NC-ND	yes: DANS	no
11 ScienceAsia	yes	no	yes	yes: by manual entry	no	no	no	no
12 Songklanakarin Journal of Science and Technology	yes	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
13 Asian Biomedicine	yes	yes: PORTICO	yes	yes: DeGruyter	yes	no: CC BY-NC-ND	yes: digizeitschriften	yes
14 Buffalo Bulletin	yes	no	no	yes: OJS	no	no	no	no
15 Chiang Mai Journal of Science	yes	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
16 Thai Journal of Veterinary Medicine	yes	no	no	yes: OJS	yes	no: CC BY-NC-ND	no	no
17 International Journal of Geoinformatics	no	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
18 Chiang Mai University Journal of Natural Sciences	yes	no	yes	yes: by manual entry	no	no	no	no
19 EnvironmentAsia	yes	no	yes, DataCite	yes: by manual entry	no	no	no	no
20 Maejo International Journal of Science and Technology	yes	no	no	yes: by manual entry	no	yes: CC BY-NC	no	no
21 The Thai Journal of Pharmaceutical Sciences	yes	no	no	yes: OJS	no	no	no	no
22 Engineering Journal	yes	no	yes	yes: OJS	no	no	no	no
23 Phuket Marine Biological Center Research Bulletin	no	no	no	no	no	no	no	no
24 Thai Journal of Mathematics	yes	no	no	yes: OJS	no	no	no	yes
25 ECTI Transactions on Electrical Eng., Electronics, and Communications	yes	no	no	yes: OJS	no	no	no	no
26 Thai Journal of Agricultural Science	yes	no	no	yes, by manual entry	no	no	no	no
27 Walailak Journal of Science and Technology	yes	no	no	yes: OJS	no	no	no	no
28 Thai Forest Bulletin	yes	no	yes	yes: OJS	yes	no: CC BY-NC-ND	no	no
29 Thailand Statistician	yes	no	no	yes: OJS	yes	no: CC BY-NC-ND	no	no
30 Tropical Natural History	yes	no	no	yes: OJS	yes	no: CC BY-NC-ND	no	no
31 Environment and Natural Resources Journal	yes	no	no	yes: OJS	yes	no	no	no
32 Journal of Metals, Materials and Minerals	yes	no	yes, DataCite	yes: OJS	no	no	no	yes
33 GMSARN International Journal	yes	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
34 Journal of Population and Social Studies	yes	no	no	yes: OJS	yes	no: CC BY-NC-ND	no	no
35 Pharmaceutical Sciences Asia	yes	no	yes	yes: by manual entry	no	no	no	no
36 Engineering and Applied Science Research	yes	no	no	yes: OJS	yes	no: CC BY-NC-ND	no	no
37 Suranaree Journal of Science and Technology	yes	no	no	yes: by manual entry	no	no	no	no
38 ABAC Journal	yes	no	no	yes: OJS	no	no	no	no
39 International Journal of Behavioral Science	yes	no	no	yes: OJS	yes	no: CC BY-NC-ND	no	no

ภาพที่ 5 ตัวอย่างวารสารไทยที่อยู่ในฐานข้อมูล SCOPUS

ดังนั้น ประเด็นสำคัญของการเตรียมความพร้อมของวารสารไทยในการขอการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานสากลของวารสารที่เปิดให้เข้าถึงแบบเสรีที่เรียกว่า DOAJ Seal มีสิ่งที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. การมีระบบคลังสารสนเทศกลางในการจดทะเบียนการจัดเก็บวารสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการใช้งานในระยะยาว อาจดำเนินการโดย สำนักหอสมุดแห่งชาติ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index, TCI) หรือ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) หรือ ศูนย์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ในลักษณะเดียวกับระบบ LOCKSS (Lot Of Copy Keep Stuff Safe) , CLOCKSS (Controlled LOCKSS)

2. การมีหน่วยงานกลางแห่งชาติที่สนับสนุนการขอเลขตัวบ่งชี้ถาวร (Persistent Identifier : PI) เช่น ตัวบ่งชี้ถาวร DOI (Digital Object Identifier) ภายใต้การบริการของ CrossRef ที่รับลงทะเบียนการขอรหัส DOI สำหรับการจัดเก็บเมตาดาตาและอ้างอิงผลงานบทความวารสาร หรือตัวบ่งชี้ถาวรอื่นในลักษณะเดียวกัน

3. การลงรายการข้อมูลบทความวารสารด้วยเมตาดาตามาตรฐาน Dublin Core เพื่อให้สามารถส่งออกข้อมูล เมตาดาตา สำหรับจัดทำตรงกับ DOAJ ในลักษณะของการลงรายการผ่านการพิมพ์ตรงในระบบ DOAJ หรือ กรณีใช้ ระบบ Open Journal System (OJS) จะสามารถ export เมตาดาตา ชุดบทความ และนำเข้าระบบ DOAJ ในรูปแบบไฟล์ xml ได้ทันที

4. การกำหนดลิขสิทธิ์ของสัญญาอนุญาต Creative Commons licenses (CC) บนหน้าบทความ เพื่อให้สิทธิ์กับระบบการทำงานอัตโนมัติของฐานข้อมูลอื่น สามารถใช้โปรแกรมเว็บครอว์เลอร์ (Web Crawler) อ่านและเข้าถึงหน้าบทความได้ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาอนุญาตนั้น

5. การกำหนดสัญญาอนุญาตให้สามารถนำบทความไปใช้ซ้ำหรือดัดแปลงเนื้อหาโดยระบุเงื่อนไขการนำไปใช้ประโยชน์ ตามข้อกำหนด วารสารต้องยินยอมที่จะมอบสิทธิ์ในการนำบทความไปเผยแพร่ ดัดแปลงแก้ไขเนื้อหาได้โดยอ้างอิงแหล่งที่มา ซึ่งเป็นหลักจริยธรรมทางวิชาการ ทั้งนี้สัญญาอนุญาตต้องอยู่ในลักษณะของ

- CC BY การอนุญาตให้นำไปใช้ในทุกรูปแบบ ต้องอ้างอิงแหล่งที่มา
- CC BY-SA การอนุญาตให้นำไปใช้ทุกรูปแบบ ต้องอ้างอิงแหล่งที่มา และ ต้องอนุญาตต่อในแบบเดียวกัน
- CC BY-NC การอนุญาตให้นำไปใช้ทุกรูปแบบ ต้องอ้างอิงแหล่งที่มา และห้ามนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ หากไม่ได้รับการอนุญาต

6.การมีฐานข้อมูลกลางหรือคลังสารสนเทศกลางที่รวบรวมนโยบายการฝากและจัดเก็บข้อมูล ของสำนักพิมพ์หรือหน่วยงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่บทความวารสาร อาทิ เช่น Sherpa/Romeo หรือ ระบบอื่นเพื่อนำนโยบายลิขสิทธิ์และการจัดเก็บข้อมูล (copyright policies & self-archiving) ในรูปแบบวารสาร OA

7.การอนุญาตให้ผู้แต่งหรือผู้เขียนบทความถือลิขสิทธิ์ในบทความที่เขียน กล่าวคือลิขสิทธิ์บทความเป็นของผู้แต่ง ไม่ใช่ของหน่วยงานที่จัดทำวารสาร เนื่องจากในวารสารแบบเปิดของต่างประเทศ ผู้แต่งเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ซึ่งรวมถึงการประเมินบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตามกระบวนการจัดพิมพ์ จึงได้รับลิขสิทธิ์เป็นเจ้าของบทความ

ด้วยเหตุนี้ DOAJ จึงเป็นระบบดัชนีบทความวารสาร ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานในการจัดการกรอบการพัฒนาวิทยาศาสตร์แบบเปิด (Open Science Framework) และเป็นสาธารณะ ดังนี้

กรอบ Open Science	ตัวอย่างของบริการและกิจกรรม
Identification ระบุตัวบ่งชี้ถาวร, เมตาดาตา	ORCID, FundREF, DOI
Journal Indexing Services ระบบดัชนีบทความวารสารในแพลตฟอร์มที่ง่ายต่อการค้นหาและเข้าถึง	DOAJ (Directory of Open Access Journals) DOAB (Directory of Open Access Books) PubMed
Policy Indexing ดรรชนี นโยบายการจัดเก็บข้อมูล	SHERPA (Juliet, RoMeo), OpenDOAR
Repository services คลังสารสนเทศดิจิทัลที่จัดเก็บผลการวิจัย	DSpace, Eprints, Europe PubMed Services ArXiv, Zenodo, Federo
OA publishing services ระบบที่เป็นแพลตฟอร์มการจัดการวารสาร	Open Journal System (OJS)
Impact metrics (citations) เมตริกการวัดผลกระทบหรือการอ้างอิง	IRUS UK, ROBOT

สรุปได้ว่า การขอการรับรองคุณภาพวารสารที่เป็น Open Access ตามมาตรฐาน DOAJ Seal จะต้องมีการเตรียมการอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนแนวคิดการเข้าถึงแบบเสรีทั้งในด้านนโยบาย ด้านระบบการจัดการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ การลงรายการเมตาดาตาระดับบทความและการลงทะเบียนตัวระบุวัตถุถาวร เพื่อประโยชน์แก่ผู้ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลได้ในระยะยาว และประเด็นสำคัญคือการเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ของผู้จัดทำวารสารไทยในการมอบลิขสิทธิ์ให้กับผู้เขียนบทความหรือผู้แต่ง เพื่อให้ผู้ใช้นำความรู้จากบทความไปใช้ประโยชน์ในการต่อยอดความรู้ได้ตามแนวคิดการเข้าถึงโดยเสรีอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

ชาติรี วงษ์แก้ว (2561) วารสารวิชาการไทยกับการเข้าถึงแบบเสรี วารสารห้องสมุด 62,1 (มกราคม – มิถุนายน)
: 68 - 84

น้ำทิพย์ วิชาวิน (2562) การสื่อสารทางวิชาการและการเข้าถึงแบบเสรี กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

Chase, D. (2015) Best Practice, the DOAJ Seal, and Why It Matters. Retrieved from

<https://library.stonybrook.edu/2015/06/24/best-practice-the-doaj-seal-and-why-it-matters/>

Data Seal is now live on the site.(2018) Retrieved from [https://blog.doaj.org/2015/06/11/doaj-seal-is-now-](https://blog.doaj.org/2015/06/11/doaj-seal-is-now-live-on-the-site)

[live-on-the-site](https://blog.doaj.org/2015/06/11/doaj-seal-is-now-live-on-the-site)

DOAJ (Directory of Open Access Journals) (2019) Retrieved from <https://doaj.org/>

Open Science Framework (2017) Retrieved from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5370619/>

Open Science Framework : A scholarly commons to connect the entire research cycle (2019) Retrieved from

<https://osf.io/>

Publisher copyright policies & self-archiving (2562)

<http://sherpa.ac.uk/romeo/index.php?la=en&fidnum=|&mode=simple>

Thai-Journal Citation Index Center. (2018) Retrieved from http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/

Wipawin, N. and others (2018) “Should OA Journals be Sealed : Case of Thai Citation Index Journal” IFLA

Library. Retrieved from <http://library.ifla.org/2189/>